

Sprawozdanie z Laboratorium Obliczenia Naukowe - Lista 2

Wojciech Typer

2 listopada 2025

Zadanie 1

Cel zadania: Celem zadania jest porównanie wyników z zadania 5 z Listy 1 oraz obecnych. W obydwu zadaniach obliczamy iloczyn skalarny tymi samymi metodami, jednak dane wejściowe w obydwu zadaniach nieco się różnią - sprawdzamy jak usunięcie dziesiątej cyfry po przecinku wpłynie na wyniki

Wyniki z zadania 5 z Listy 1:

Liczba bitów	Metoda	Wynik
Precyzja 32-bitowa (Float32)		
Metoda 1	-0.4999443	
Metoda 2	-0.4543457	
Metoda 3	-0.5	
Metoda 4	-0.5	
Precyzja 64-bitowa (Float64)		
Metoda 1	1.0251881368296672e-10	
Metoda 2	-1.5643308870494366e-10	
Metoda 3	0.0	
Metoda 4	0.0	

Wyniki z obecnego zadania:

Liczba bitów	Metoda	Wynik
Precyzja 32-bitowa (Float32)		
Metoda 1	-0.4999443	
Metoda 2	-0.4543457	
Metoda 3	-0.5	
Metoda 4	-0.5	
Precyzja 64-bitowa (Float64)		
Metoda 1	-0.004296342739891585	
Metoda 2	-0.004296342998713953	
Metoda 3	-0.004296342842280865	
Metoda 4	-0.004296342842280865	

Użyte metody:

Metoda 1: Obliczanie "w przód":

$$\sum_{i=1}^n x_i y_i$$

Metoda 2: Obliczanie "w tyl":

$$\sum_{i=n}^1 x_i y_i$$

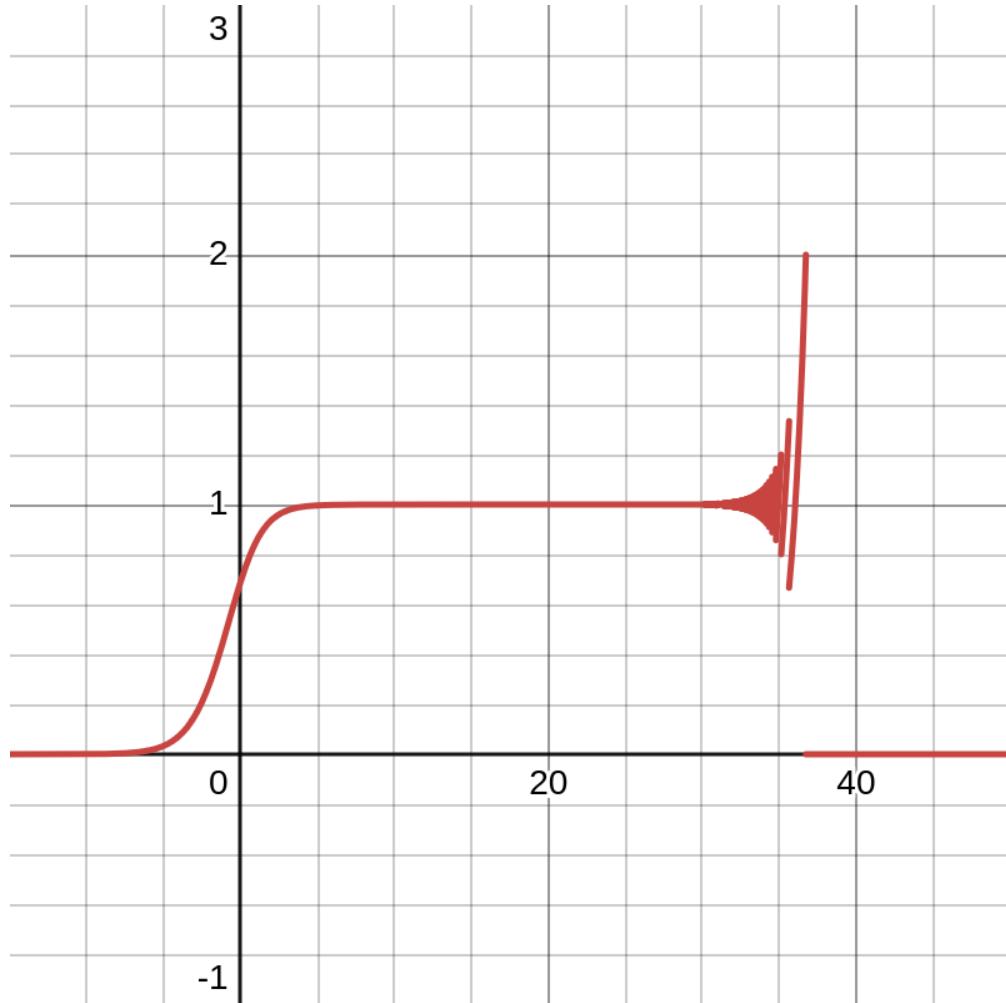
Metoda 3: Sumowanie osobno iloczynów dodatnich w porządku od największego do najmniejszego i osobno iloczynów ujemnych w porządku od najmniejszego do największego, a następnie dodanie obliczonych sum częściowych.

Metoda 4: Przeciwnie do metody 3.

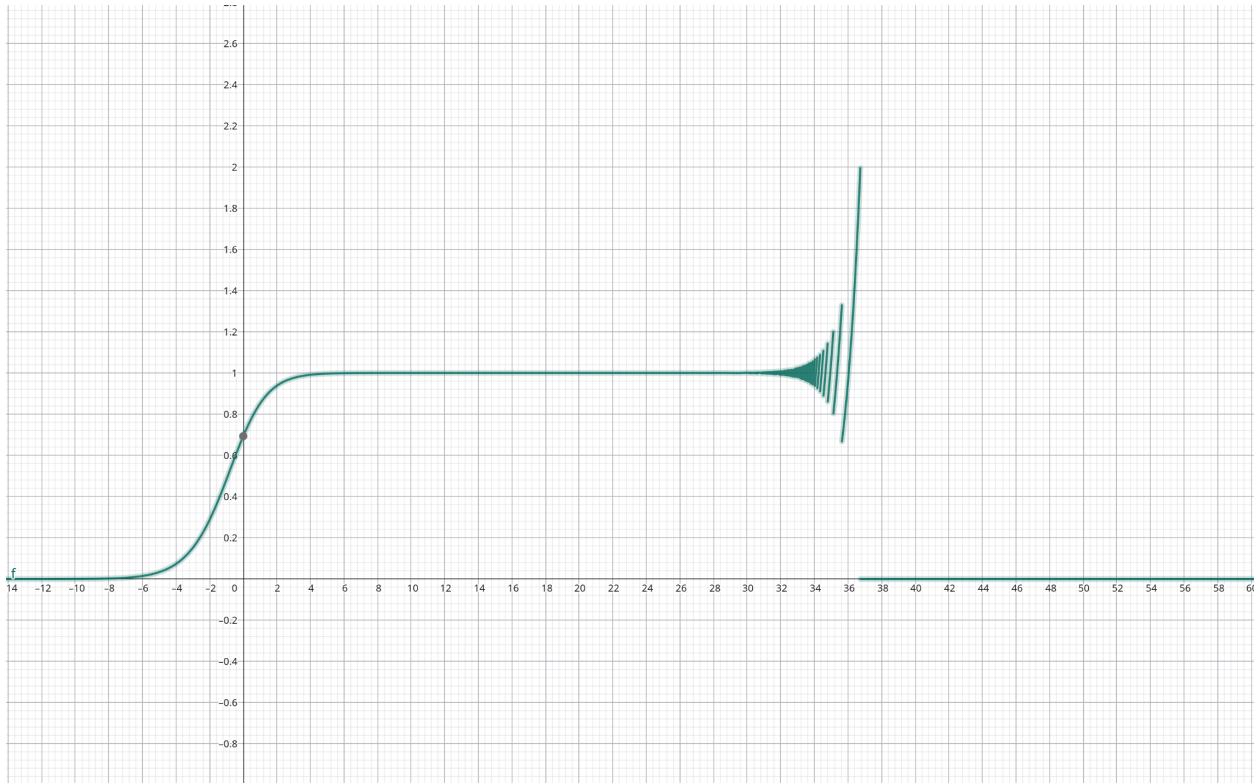
Wnioski: Zauważmy, że dla arytmetyki 32-bitowej wyniki nie uległy zmianie - wynika to ze zbyt małej precyzji tej arytmetyki. Dla arytmetyki 64-bitowej możemy zauważać duże rozbieżności w uzyskanych wynikach, pomimo tego, że zmiana wektora x jest bardzo niewielka - możemy zatem wysnuć wnioski, że algorytmy, z których skorzystaliśmy są bardzo wrażliwe na zmiany danych, co z kolei świadczy o tym, że obliczenie iloczynu skalarnego $x \cdot y$ jest źle uwarunkowane.

Zadanie 2

Cel zadania: Narysowanie wykresu funkcji: $f(x) = e^x \ln(1 + e^{-x})$ w co najmniej dwóch programach do wizualizacji oraz policzenie granicy: $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$ oraz porównanie uzyskanego wyniku z wykresem funkcji.

Rysunek 1: Wykres 1, stworzony w programie Desmos.

Rysunek 2: Wykres 2, stworzony w programie Geogebra.

Obliczmy teraz granicę funkcji $f(x) = e^x \ln(1 + e^{-x})$ przy x dążącym do nieskończoności:

$$\begin{aligned}
\lim_{x \rightarrow \infty} e^x \ln(1 + e^{-x}) &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln(1 + e^{-x})}{e^{-x}} \\
&\stackrel{H}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{d}{dx}(\ln(1 + e^{-x}))}{\frac{d}{dx}(e^{-x})} \\
&= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{1+e^{-x}} \cdot (-e^{-x})}{-e^{-x}} \\
&= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{1 + e^{-x}} \\
&= \frac{1}{1 + 0} \\
&= 1
\end{aligned}$$

Wnioski: Zauważmy, że obliczona granica nie pokrywa się z uzyskanymi wykresami funkcji. Na wykresach wartość funkcji zdaje się dążyć do zera wraz ze wzrostem wartości x . Dzieje się tak dlatego, że dla dużych wartości x wyrażenie $\ln(1 + e^{-x})$ jest bardzo małe i podczas obliczeń numerycznych jest zaokrąglane do zera co powoduje, że wartość funkcji $f(x)$ jest również zaokrąglana do zera. Czynnik e^x dla dużych wartości x jest bardzo duży, a mnożenie liczb różniących się wielkością rzędów jest obarczone bardzo dużym błędem, przez co użyte programy graficzne pokazują błędne wyniki.

Zadanie 3